RA-0415

M. Com. (Part - I) (Sem. I) Examination

November / December - 2018

101 : Economics of Growth, Development & Planning

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ M. Com. (Part - I) (Sem. I)

Name of the Subject :
☛ 101 : Economics of Growth, Development & Planning

☛ Subject Code No. : 0 4 1 5 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિ ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦

(૧) પ્રતિકૂળ માનવવલણો સમજાવો.

(૨) એડમ સ્મિથના આર્થિક વૃદ્ધિના સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ દર્શાવો.

(૩) માનવ સંસાધન વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો.

(૪) મૂડીની અંગભૂત રચના સમજાવો.

(૫) આંતરિક ઉદારીકરણ અને બાહ્ય ઉદારીકરણ એટલે શું ?

૨ આર્થિક વિકાસ અને આર્થિક વૃદ્ધિના ખ્યાલો વિગતે સમજાવી આર્થિક વિકાસ અને આર્થિક વૃદ્ધિ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. ૧૩

અથવા

૨ આર્થિક વૃદ્ધિના સિદ્ધાંતમાં ડેવિડ રિકાર્ડોના ફાળાનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૧૩

૩ (અ) કાર્લમાર્કસના અધિશેષ મૂલ્ય અને ઔદ્યોગિક અનામત દળના ખ્યાલ સમજાવો. ૭

(બ) આર્થિક વિકાસ માટેની પૂર્વશરતો જણાવો. ૬

અથવા

૩ ભારતીય અર્થતંત્ર પર વૈશ્વિકરણ અને ઉદારીકરણની અસરોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૩

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ **બે**) ૧૪
(૧) ભારતમાં માનવ વિકાસ આંકના વલણો
(૨) અવિરત વિકાસ ક્ષમતા
(૩) વિશ્વ વેપાર સંગઠન અને ભારત
(૪) મુક્ત અર્થતંત્રમાં ભાવપદ્ધતિ
(૫) માલ્થસના વસ્તી સંબંધી વિચારો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no 1 of page no. 1.
(2) Figures to the right indicate full marks of question.

1 Answer the following questions very briefly. 10
(1) Explain unfavourable human attitudes.
(2) State limitations of Adam Smith's theory of economic growth.
(3) Explain the concept of human resource development.
(4) Explain Organic Composition of Capital.
(5) What is internal liberalization and external liberalization ?

2 Explain the concepts of economic development and economic growth and clarify the difference between economic development and economic growth. 13

OR

2 Critically evaluate contribution of David Ricardo in theory of economic growth. 13

3 (a) Explain the concepts of Surplus value and Industrial Reserve Army of Karl Marx. 7
(b) State pre-conditions of economic development. 6

OR

3 Discuss in detail effects of globalization and liberalization on Indian economy. 13

4 Write short notes : (any **two**) 14
(1) Trends of human development index in India
(2) Sustainable development
(3) World Trade Organization and India
(4) Price mechanism in free economy
(5) Malthus' thoughts on population.

RA-0416

RA-0416

M. Com. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Public Finance Social Welfare

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.
Name of the Examination :
☛ M. COM. (SEM. 1)
Name of the Subject :
☛ PUBLIC FINANCE SOCIAL WELFARE
☛ Subject Code No. : 0 4 1 6 ☛ Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

1 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો 10

1 જાહેર દેવાના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો.

2 જાહેર ખર્ચ અને ખાનગી ખર્ચનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

3.ઉત્પાદક અને અનુત્પાદક દેવુ એટલે શું?

4 જાહેર આવકના વિવિધ સાધનો જણાવો.

5 વધતા જતા ખર્ચના સંદર્ભમાં કટોકટીની અસર સમજાવો.

2 ભારતના મિશ્ર અર્થતંત્રમાં સરકારની કામગીરીની ચર્ચા કરો 13

અથવા

2 ડૉડાલ્ટને રજૂ કરેલ અધિકતમ સામાજિક કલ્યાણના સિધ્ધાંતની વિગતે ચર્ચા કરો. 13

3 જાહેર અર્થવિધાન અને ખાનગી અર્થવિધાનના અભ્યાસની તુલનાત્મક ચર્ચા કરો. 13

અથવા

3 " વર્તમાન રાષ્ટ્રો કલ્યાણલક્ષી રાષ્ટ્રો બની રહ્યા છે " આ વિધાનના સંદર્ભમા જાહેર અર્થવિધાનના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો 13

4 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે 2) 14

1 જાહેરખર્ચમાં વૃધ્ધિ માટેના કારણો

2 જાહેર દેવાનું મહત્વ

3 સામાજિક વસ્તુનો અભિગમ

RA-0417

M. Com. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Management Theory of Practice - I

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ M. Com. (Sem. I)

Name of the Subject :
☛ Management Theory of Practice - I

☛ Subject Code No. : 0 4 1 7 ☛ Section No. (1, 2,......) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

૧ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૧૦

(૧) સપાટ વ્યવસ્થાતંત્રનો અર્થ આપો.

(૨) ઝીરો ડીફેક્ટ પેદાશ એટલે શું ?

(૩) કામગીરી મૂલ્યાંકન એટલે શું ?

(૪) ફ્રીન્જ બેનિફિટ્સ એટલે શું ?

(૫) સમૂહ દ્વારા મૂલ્યાંકનનો અર્થ આપો.

૨ તુલનાત્મક સંચાલનની વિચારસરણી અને આધુનિક સંચાલનની વિચારસરણી સમજાવો. ૧૩

અથવા

૨ વ્યવસ્થાતંત્રીય સંસ્કારિતા એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતા અને તેની સંચાલન પરની પ્રતિકૂળ અસરો ચર્ચો. ૧૩

૩ જ્ઞાન સંચાલનનો અર્થ આપી, જ્ઞાન સંચાલનની પ્રક્રિયા વર્ણવો. ૧૩

અથવા

૩ કામગીરી મૂલ્યાંકનની ચેકલિસ્ટ અને ફરજિયાત ચેકલિસ્ટ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો. ૧૩

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ **એક**) ૭

(૧) સારી શિસ્ત પદ્ધતિનાં લક્ષણો

(૨) ગેરશિસ્ત માટેના કારણો.

(બ) કેસ સ્ટડી : ૭

ભાર્ગવ લિમિટેડ :

ભાર્ગવ લિ.માં ભયજનક મશીનો સામે સંરક્ષણાત્મક વાડ કરવામાં આવી નથી, પીવાના શુદ્ધ પાણીની સગવડ ઉપલબ્ધ નથી વળી, કામદારોને મેડિકલ ખર્ચ પણ ભરપાઈ કરી આપવામાં આવતો નથી.

કામદારો સબસિડાઈઝ્ડ હાઉસિંગ, કાનૂની સલાહ, ગ્રાહક સહકારી ભંડાર, વ્યાજ મુક્ત લોન, હોલીડે હોમ, એમ્લોયી સ્ટોક ઓપશન્સ ઈચ્છે છે.

માનવ સંસાધન અધિકારી ઔદ્યોગિક સંબંધોના સંવાદિત વાતાવરણની જાળવણી ઈચ્છે છે.

માનવ સંસાધનની જાળવણીના સંદર્ભમાં ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિમાં જણાતી ઉણપ શોધી પરિસ્થિતિને બદલવાના ઉપાયો સૂચવો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no 1 of page no. 1.
(2) Figures to the right indicate full marks of the question.

1 Answer in brief : 10

(1) Give meaning of Flat Organization.

(2) What is Zero Defect Goods ?

(3) What is meant by Performance Appraisal ?

(4) What is Fringe benefits ?

(5) State meaning of Group Appraisal.

2 Explain the Comparative Management School and Modern Management School. 13

OR

2 What is meant by organizational culture ? Discuss its characteristics and unfavourale effects on management. 13

RA-0418

M. Com. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Advertising & Sales Management - I

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ M. Com. (Sem. I)

Name of the Subject :
☛ Advertising & Sales Management - I

☛ Subject Code No. : 0 4 1 8 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦

(૧) જાહેરાત અને વિજ્ઞાપન વચ્ચેનો તફાવત આપો.

(૨) જાહેરાતની ચાર નકારાત્મક અસરો જણાવો.

(૩) વેચાણ સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો.

(૪) વ્યક્તિગત વેચાણ એટલે શું ?

(૫) વેચાણ આધારણનો ખ્યાલ સમજાવો.

૨ (અ) જાહેરાતની આર્થિક અસરો વર્ણવો. ૭

(બ) જાહેરાતના માધ્યમ તરીકે રેડિઓના ફાયદા ગેરફાયદા સમજાવો. ૬

અથવા

(અ) બાહ્ય વિજ્ઞાપન સમજાવો. ૭

(બ) જાહેરાત બજેટની કુલ વેચાણની ટકાવારીની પદ્ધતિ ચર્ચો. ૬

૩ (અ) વેચાણ સંચાલનના અને વેચાણકળા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. ૭

(બ) વેચાણ આયોજનની પ્રક્રિયા વર્ણવો. ૬

અથવા

(અ) વેચાણ આધારણનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૭

(બ) વેચાણકળાના લક્ષણો સમજાવો. ૬

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૮

(૧) વેચાણ બજેટ

(૨) નૈતિકતા અને જાહેરાત

(૩) વેચાણ વિસ્તાર

(બ) કેસ : ૬

અંજલી લિ. તેની હર્બલ ટુથપેસ્ટ માટે જાણીતી છે. શુદ્ધતાના, અસરકારકતા અને સ્વદેશીપણાના ખ્યાલને કારણે તેના વેચાણમાં ૨૦% ના દરે વૃદ્ધિ થઈ રહી છે. અને તેનો બજારહિસ્સો પણ વધી રહ્યો છે. કંપની સમાચારપત્રો તથા ટી.વી. પર તેની જાહેરાત આપે છે. કંપનીના ડાયરેક્ટરના મતે જ્યારે વેચાણ ઘણું વધી રહ્યું હોય ત્યારે જાહેરાત પાછળ વધુ સમય અને નાણાં ખર્ચ કરવાની જરૂર નથી. બજારકિયા અધિકારીના મતે "જાહેરાત માત્ર વેચાણ વૃદ્ધિ માટે નથી."

તમારો મત શું છે ? સમજાવો. જાહેરાતના બીજા કયા માધ્યમનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ ?

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction of page no. 1.

1 Answer in brief : 10

(1) Differentiate advertisement and publicity.

(2) State any four negative effects of advertising.

(3) Define Sales Management.

(4) What is personal selling ?

(5) Explain the concept of sales forecasting.

2 (a) Describe the economical effects of advertisement. 7

(b) Explain the advantages and disadvantages of radio as a tool for advertisement. 6

OR

2 (a) Explain outdoor advertisement.

(b) Discuss percentage of sales method of advertising budget.

* R A - 0 4 1 9 *

RA-0419

M. Com. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Advanced Statistics : Paper - I

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination : ☛ M. COM. (SEM. I)	
Name of the Subject : ☛ ADVANCED STATISTICS : PAPER - I	
☛ Subject Code No. : 0 4 1 9 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil	Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

(૩) સાંખ્યિકીય કોષ્ટકો વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે.

(૪) સાદા કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 10

(1) જો $x_1, x_2, ..., x_n$ પ્રમાણ્ય વિતરણ $N\left(0, \sigma^2\right)$ માંથી લીધેલ યાદચ્છિક નિદર્શ હોય, તો બતાવો કે $\sum_{i=1}^{n} x_i^2$, σ^2નો પર્યાપ્ત આગણક છે.

(2) જો $x \sim \wedge\left(\mu_i, \sigma_i^2\right)$, i = 1, 2, 3, ... સ્વતંત્ર ચલ હોય તો $\frac{x_1 \cdot x_2 \cdot x_3^{-1}}{x_3}$નું વિતરણ શોધો.

(3) મધ્યક μ અને 1 વિચરણવાળી સમષ્ટિમાંથી લીધેલ યાદચ્છિક નિદર્શ $(x_1, x_2, \ldots, x_n)$ છે તો સાબિત કરો કે $(\mu^2 + 1)$ નો અનભિનત આગણક $\frac{1}{n}\sum_{i=1}^{n} x_i^2$ છે.

(4) અતિગુણોત્તર વિતરણનો મધ્યક મેળવો.

2 (a) ઋણ દ્વિપદી વિતરણનું પ્રઘાત સર્જક વિધેય મેળવો તથા તેનું અનંતલક્ષી વિધેય પોયસન વિતરણને અનુલક્ષે છે એમ બતાવો. 6

(b) લઘુગુણક પ્રમાણ્ય વિતરણ માટે સાબિત કરો કે 7

બહુલક < મધ્યસ્થ < મધ્યક.

અથવા

2 (a) લાપ્લાસે વિતરણ માટે μ_r' મેળવો. 6

(b) કોચી વિતરણ માટે, બતાવો કે $x = \theta$ આગળ આ વિતરણ સંમિત છે 7

તથા સાબિત કરો કે, $\int_{-\infty}^{\infty} f(x)\,dx = 1$ થાય છે.

3 (a) જો T એ θનો અનભિનત આગણક હોય તો T^2 એ θ^2નો ભિનત આગણક છે એમ બતાવો તથા જો T એ θનો સુસંગત આગણક હોય તો T^2 પણ θ^2નો સુસંગત આગણક છે એમ બતાવો. 6

(b) ઋણ દ્વિપદી વિતરણનો મધ્યક મેળવો. 3

(c) જો $x_i \, (i = 1, 2, \ldots\ldots, n)$ એક જ સરખા પ્રચલો μ અને σ^2 વાળા n સ્વતંત્ર લોગ-પ્રમાણ્ય ચલ હોય તો તેમનો ગુણોત્તર મધ્યક $\left[\prod_{i=1}^{n} x_i\right]^{1/n}$ નું વિતરણ મેળવો. 5

અથવા

3 (a) દક્ષ આગણક એટલે શું ? તથા સંભાવના વિતરણ $f(x, \alpha, \beta) = \beta \cdot e^{-\beta(x-\alpha)}, \alpha \le x \le \infty, \beta > 0$ માટે n કદવાળા યાદચ્છિક નિદર્શ પરથી α અને β નાં મહત્તમ વિસંભાવના આગણકો મેળવો. 7

(b) જો $x_i \sim \wedge\left(\mu_i, \sigma_i^2\right), i = 1, 2, 3, \ldots. K$ સ્વતંત્ર ચલો હોય તો અચળાંકો $\left(a_i > 0, b_i\right), i = 1, 2, 3, \ldots, K$ માટે 7

$$y = \prod_{i=1}^{K} x_i^{b_i} \sim \wedge\left[\sum_{i=1}^{K} b_i \, \mu_i, \sum_{i=1}^{K} b_i^2 \sigma_i^2\right]$$ મેળવો.

4 (a) સંભાવના વિતરણ $f(x, p, \lambda) = \frac{\lambda p}{\lceil p} \cdot x^{p-1} \cdot e^{-\lambda x}$ જ્યાં, $0 < x < \infty, p > 0, \lambda > 0$ માટે પ્રાચલોનાં પ્રઘાત આગણકો મેળવો. 5

(b) કોચી વિતરણમાં નિદર્શ મધ્યક નહિ પરંતુ નિદર્શ મધ્યસ્થ તેના મધ્યકનો સંગત આગણક છે એમ સાબિત કરો. 4

(c) પ્રમાણ્ય વિતરણમાં જ્યારે σ^2 ની કિંમત અજ્ઞાત હોય ત્યારે μ ની વિશ્વસનીય અંતરિત મેળવો. 4

અથવા

4 (a) બે પ્રમાણોનાં તફાવત માટે વિશ્વસનીય અંતરિત મેળવો. 5

(b) $f(x, \theta) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\,\theta} e^{-x^2/2\theta}, \ -\infty < x < \infty, \theta > 0$ માંથી લીધેલા 3

n કદના યદચ્છ નિદર્શ $(x_1, x_2, ..., x_n)$ પરથી મેળવેલા અનભિનત આગણકની ક્રેમર રાવ વિચરણની નીચલી સીમા શોધો.

(c) સંભાવના વિતરણ $f(x, p) = \binom{n}{x} p^x (1-p)^{n-x}$ માંથી લીધેલ 5

યાદચ્છિક નિદર્શ પરથી પ્રાચલનો મહત્તમ વિસંભાવના આગણક મેળવો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.

(2) Figures to the right indicate full marks of the questions.

(3) Statistical tables would be given on request.

(4) Simple calculator can be used.

1 Answer the following questions : 10

(1) If $x_1, x_2, ..., x_n$ is a random sample taken from the normal distribution $N(0, \sigma^2)$ then, show that $\sum_{i=1}^{n} x_i^2$, is a sufficient estimator of σ^2.

(2) If $x \sim \wedge(\mu_i, \sigma_i^2)$, i = 1, 2, 3, ... are independent constants, then obtain the distribution of $\frac{x_1 \cdot x_2 \cdot x_3^{-1}}{x_3}$.

RA-0422

M. Com. (Part - I) (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Financial & Management A/c : Paper - I

Time : Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.	Seat No.:
Name of the Examination: ☛ M. COM. (PART - I) (SEM. I)	
Name of the Subject: ☛ FINANCIAL & MANAGEMENT A/C. : PAPER - I	
☛ Subject Code No.: 0 4 2 2 ☛ Section No. (1, 2,.....): Nil	Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) પ્રશ્ન નં – ૧ ફરજીયાત છે.

(૫) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગ રૂપે દર્શાવે છે.

૧ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

(અ) હેમલતા લિ.ની નીચેની માહિતી પરથી પાકું સરવૈયું બનાવો. (૪)

(૧) દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર (લાંબા ગાળાના દેવાને આધારે) ૪૦%

(૨) દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર (કુલ દેવાને આધારે) ૬૦%

(૩) કાયમી મિલકત – રોકાયેલી મૂડીના ૮૦%

(૪) ચાલુ દેવા ૬૨,૫૦૦

(બ) વિશ્વા લિ.ના પાકા સરવૈયામાંથી નીચેની બાકી લીધી હતી. (૬)

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮	૩૧-૦૩-૨૦૧૭
કાયમી મિલકત	૫,૦૪,૦૦૦	૪,૨૯,૦૦૦
રોકાણ	૬૮,૫૦૦	૯૪,૫૦૦
ઈક્વિટી શેર મૂડી (૧૦૦ રૂ.)	૨,૬૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦
૧૧% ના ડિબેન્ચર	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૫૦,૦૦૦
રાખી મુકેલી કમાણી	૧,૩૫,૦૦૦	૭૫,૪૦૦
ડિબેન્ચર વટાવ	૩,૦૦૦	-

વધારાની માહિતી :

(૧) ઘસારાની ભેગી થયેલી બાકી

	૩૧-૦૩-૨૦૧૭	૩૧-૦૩-૨૦૧૮
	૩,૨૦,૦૦૦	૩,૨૧,૦૦૦

(૨) ૨૦૧૭-૧૮ ના વર્ષમાં કાયમી મિલકત જેની મૂળ કિંમત રૂ. ૪૫,૦૦૦ હતી તે રૂ ૧૫,૦૦૦ માં વેચવામાં આવી હતી.

(૩) રૂ. ૨૫,૦૦૦ના રોકાણો રૂ. ૨૮,૦૦૦માં વેચ્યા હતા.

(૪) વર્ષ દરમિયાન ડિબેન્ચર ૨.૫% ના વટાવે બહાર પાડ્યા હતા. વર્ષ દરમિયાન $\frac{૧}{૫}$ ડિબેન્ચર વટાવ માંડી વાળવામાં આવ્યો હતો.

(૫) ચાલુ વર્ષનો ઘસારો રૂ. ૨૬,૦૦૦

ઉપરની માહિતી પરથી ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

૨ પ્રિયલ લિ. નું તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૭ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું. (૧૪)

વિગત		રકમ
I. મૂડી અને જવાબદારી		
૧. શેર હોલ્ડરના ભંડોળ		
(અ) શેર મૂડી		
ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦ ના		૪,૦૦,૦૦૦
૧૨૫૦, ૮% ના રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો		૧,૦૦,૦૦૦
(બ) અનામત અને વધારો		
જામીનગીરી પ્રીમિયમ		૨૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત		૫૦,૦૦૦
નફા-નુકશાન ખાતું		૪૦,૦૦૦
૨. ચાલુ દેવા		
વેપારી દેવા - લેણદારો		૪૪,૦૦૦
ટૂંકાગાળાની જોગવાઈઓ - કરવેરાની જોગવાઈ		૨૦,૦૦૦
કુલ		૬,૭૪,૦૦૦
II. મિલકતો		
૧. બિન-ચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		
૧. દ્રશ્ય કાયમી મિલકતો		
ફ્રીહોલ્ડજમીન		૧,૨૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ અને યંત્રો	૫૦૦૦૦૦	
બાદ : ઘસારાની જોગવાઈ	૧૨૦૦૦૦	૩,૮૦,૦૦૦

૨. ચાલુ મિલકતો	
માલસામગ્રી - સ્ટોક	૧,૦૦,૦૦૦
વેપારી લેણાં - દેવાદાર	૪૪,૦૦૦
રોકડ અને રોકડ સમાન - બેંક સિલક	૩૦,૦૦૦
કુલ	૬,૭૪,૦૦૦

તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક

ભંડોળની પ્રાપ્તિ	રકમ	ભંડોળનો ઉપયોગ	રકમ
ઈક્વિટી શેર ૧૦% ના પ્રિમીયમે બહાર પાડયા	૧,૧૦,૦૦૦	૮% ના પ્રેફરન્સ શેર ૧૦% ના પ્રીમિયમે પરત	૧,૧૦,૦૦૦
યંત્રનું વેચાણ	૫૦,૦૦૦	યંત્રની ખરીદી	૨,૬૦,૦૦૦
ફ્રીહોલ્ડ જમીનનું વેચાણ	૮૦,૦૦૦	ફર્નિચર ની ખરીદી	૬૮,૦૦૦
સુધારેલ નફો	૨,૬૨,૦૦૦	કરવેરા ચૂકવ્યા	૧૮,૦૦૦
રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પર છેલ્લો હપ્તો મળ્યો	૨૦,૦૦૦	કાર્યશીલ મૂડીમાં વધારો	૬૬,૦૦૦
	૫,૨૨,૦૦૦		૫,૨૨,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

(૧) પ્લાન્ટ અને યંત્રોની મૂળ કિંમત રૂ. ૯૦,૦૦૦ હતી. તેની ઘસારા બાદ કિંમત રૂ. ૬૦,૦૦૦ હતી.

(૨) કંપનીએ મૂડી પરત અનામતમાંથી પુરા ભરપાઈ બોનસ શેર આપ્યા હતા.

(૩) કંપની ધારાની જોગવાઈનું પાલન કરી ૮૦% પ્રેફરન્સ શેર પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવ્યા. આ માટે રૂ. ૫૦,૦૦૦ ની જોગવાઈ સામાન્ય અનામતમાંથી કરવામાં આવી અને બાકીની જોગવાઈ નવા ઈક્વિટી શેર પ્રીમિયમે બહાર પાડી કરવામાં આવી.

(૪) ચાલુ વર્ષે લેણદારોમાં રૂ. ૨૦૦૦૦ નો વધારો, સ્ટોકમાં રૂ. ૧૦૦૦૦૦ નો વધારો, બેંક સિલકમાં રૂ. ૧૦૦૦૦ નો ઘટાડો અને દેવાદારમાં રૂ. ૪૦૦૦ નો ઘટાડો થયો હતો.

(૫) જમીનનું વેચાણ પડતર પર ૩૩$\frac{1}{3}$% નફા થી કરવામાં આવ્યું હતું.

(૬) ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજ સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન ૨૦% ઓછી કિંમતે કરવામાં આવ્યું હતું હવે મૂળ કિંમતે ગણવાનું નક્કી કર્યું.

(૭) ચાલુ વર્ષનો યંત્ર પરનો ઘસારો રૂ. ૮૦૦૦૦ હતો.

(૮) ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજ ફર્નિચર ખરીદવામાં આવ્યું.

(૯) ચાલુ વર્ષની આવકવેરાની જોગવાઈ રૂ. ૧૮૦૦૦ હતી.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી તૈયાર કરો.

(અ) કાર્યશીલ મૂડી માં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક.

(બ) સુધારેલ નફા-નુકશાન ખાતું.

(ક) ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજ નું પાકું સરવૈયું.

અથવા

૨ દિયા લિ. નાં પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે. (૧૪)

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮	૩૧-૦૩-૨૦૧૭
I. મૂડી અને જવાબદારી		
૧. શેર હોલ્ડરના ભંડોળ		
(અ) શેર મૂડી		
ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ નો	૭૦૦૦૦૦	૫૦૦૦૦૦
૫૦૦૦, ૧૧% ના રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ ના	૩૦૦૦૦૦	૪૦૦૦૦૦
૧૧% ની પ્રેફરન્સ શેર મૂડી દરેક રૂ. ૧૦૦ ના	૧૦૦૦૦૦	-

(બ) અનામત અને વધારો		
નફા-નુકશાન ખાતું	૨૬૦૦૦૦	૧૨૦૦૦૦
જામીનગીરી પ્રિમીયમ	૭૪૦૦૦	૪૦૦૦૦
મૂડી અનામત	૧૫૦૦૦૦	૯૦૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૬૦૦૦૦	૫૦૦૦૦
૨. બિન-ચાલુ દેવા		
લાંબાગાળાના ઉછીના - ૧૧% ના ડિબેન્ચર	૯૦૦૦૦	૨૪૦૦૦૦
૩. ચાલુ દેવા		
(અ) ચાલુ દેવા	૩૩૮૦૦૦	૩૫૧૫૦૦
(બ) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈ ઓ		
કરવેરાની જોગવાઈ	૫૪૦૦૦	૬૦૦૦૦
સૂચિત ડિવિડન્ડ	૮૪૦૦૦	૫૦૦૦૦
કુલ	૨૨૧૦૦૦૦	૧૯૦૧૫૦૦
II. મિલકતો		
૧. બિન-ચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		
(i) દ્રશ્ય મિલકત		
પટે રાખેલ મકાન	૩૫૨૦૦૦	૩૩૫૦૦૦
પ્લાન્ટ મશીનરી	૯૦૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦
ફર્નિચર	૫૪૦૦૦	૬૦૦૦૦
(ii) અદ્રશ્ય મિલકત - પાઘડી	૬૦૦૦૦	૭૦૦૦૦
(બ) લાંબા ગાળાના રોકાણો – રોકાણો	૧૬૦૦૦૦	૨૪૦૦૦૦
(ક) અન્ય બિન-ચાલુ મિલકતો - પરચુરણ ખર્ચા	૧૧૨૦૦૦	૧૦૦૦૦૦
૨. ચાલુ મિલકતો	૫૭૨૦૦૦	૩૪૬૫૦૦
કુલ	૨૨૧૦૦૦૦	૧૯૦૧૫૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) કંપની ધારાની જોગવાઈ નું પાલન કરી, કંપની એ ૪૦% રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર ૧૦% પ્રિમીયમે પરત કર્યા. આ માટે ૧૧% ના પ્રેફરન્સ શેર ૩૦% પ્રિમીયમે બહાર પાડયા.

(૨) શરુઆતની અને આખરની ચાલુ મિલકતમાં સ્ટોક અનુક્રમે રૂ. ૧,૪૪,૦૦૦ અને રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦ નો સમાવેશ થાય છે.

(૩) વર્ષ દરમિયાન ૧૧% ના ડિબેન્ચર ખુલ્લા બજારમાંથી રૂ. ૯૬ ના ભાવે ખરીદી રદ કર્યા હતા. આમાંથી મળેલ નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કર્યો હતો.

(૪) કેટલાક રોકાણો નફાથી વેચી તેનો નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કર્યો હતો.

(૫) પરચુરણ ખર્ચામાં વર્ષ દરમિયાન શેર બહાર પડતા થયેલ ખર્ચના ૩૦,૫૦૦ નો સમાવેશ થાય છે.

(૬) તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજ ચાલુ દેવામાં ડિવિડન્ડ ચૂકવવાનું બાકી રૂ. ૧૦,૦૦૦નો સમાવેશ થાય છે.

(૭) પટે રાખેલ મકાનની વિગત

મકાન	પટે રાખ્યા તારીખ	મુદ્દત
૧	૦૧/૦૧/૨૦૧૪	૨૦ વર્ષ
૨	૦૧/૦૭/૨૦૧૭	૧૦ વર્ષ

(૮) મિલકત પર ઘસારો નીચે મુજબ ગણેલ છે.

મિલકતો	એકત્રિત ઘસારો		૨૦૧૭-૧૮ નો ઘસારો
	૩૧-૦૩-૨૦૧૮	૩૧-૦૩-૨૦૧૭	
પ્લાન્ટ	૫,૪૦,૦૦૦	૬,૦૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
ફર્નિચર	૩૦,૦૦૦	૨૪,૦૦૦	૬,૦૦૦

વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ દરમ્યાન રૂ. ૧૬૦૦૦૦ ની પડતર કિંમત ના યંત્રો રૂ. ૧૦૦૦૦૦ માં વેચવામાં આવ્યા હતા.

(૯) શરૂના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન ૧૦% ઓછી કિંમતે જયારે આખરના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન ૨૦% વધુ કિંમતે થયું છે. હવેથી મૂળ કિંમતે ગણવાનું નક્કી કર્યું છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તૈયાર કરો.

(અ) કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક

(બ) ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક

૩ હિતેશ લિ. ની નીચેની માહિતી પરથી કંપની ધારા ૨૦૧૩ મુજબ નફા-નુકશાન ખાતું અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો. (૧૪)

કાયમી મિલકત / લાંબાગાળાના ભંડોળ	૭૨%
દેવાદાર ચલન દર	૪ માસ
ચોખ્ખો નફો (કર બાદ)	૬૦૦૦૦
સ્ટોક ઉથલો	૫.૬૮ વખત
સંચાલન ખર્ચા	૨૦૦૦૦૦
પ્રવાહી ગુણોત્તર	૧.૨૫
કાયમી મિલકત – ઉધાર વેચાણ	૧ : ૧
વેચેલ માલની પડતર	૭૧%

વધારાની માહિતી:

(૧) રોકડ વેચાણ કુલ વેચાણના ૧૦% છે.

(૨) શરૂઆતનો સ્ટોક, આખર સ્ટોક કરતાં ૫૦% વધુ છે.

(૩) ખરીદીના ખર્ચા ખરીદીના ૧૦% છે.

(૪) કરવેરાની જોગવાઈ નફાના ૪૦% કરવામાં આવે છે.

(૫) સંચાલન ખર્ચામાં રૂ. ૨૫૦૦૦ ડિબેન્ચર વ્યાજનો સમાવેશ થાય છે.

(૬) રૂ. ૧૦૦ ના એક એવા (રૂ. ૫૦થી ભરપાઇ) શેર દીઠ કમાણી રૂ. ૬.

(૭) NP લિ. ના શેર રૂ ૨૫૦૦૦૦ છે.

(૮) ચાલુ મિલકતમાં દેવાદાર, સ્ટોક અને બેંક સિલકનો સમાવેશ થાય છે. અવાસ્તવિક મિલકત નથી.

(૯) કાયમી મિલકતોમાં જમીન-મકાન, યંત્રો અને ફર્નિચર છે જેમનું પ્રમાણ અનુક્રમે ૭:૬:૫ છે.

(૧૦) કાચો નફો રૂ. ૨૯૦૦૦૦

(૧૧) ચાલુ દેવામાં બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ ના રૂ. ૧૦૦૦૦૦ નો સમાવેશ થાય છે.

(૧૨) રોકાયેલી મૂડીમાં ૧૦% ના ડિબેન્ચર ફક્ત લાંબા ગાળાનું દેવું છે.

અથવા

3 પિયુષ લિ ડિમ્પલ લિ પર અંકુશ ધરાવે છે. કેટલીક વિગતો નીચે મુજબ છે. (૧૪)

(૧) પિયુષ લિ. એ ડિમ્પલ લિ. ના તા. ૦૧-૦૪-૨૦૧૫ ના રોજ ઇક્વિટી શેર રૂ. ૩૦૦ ના ભાવે ખરીદ્યા અને ૪૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર રૂ. ૧૦ ના સરભર ભાવે ખરીદ્યા.

(૨) ડિમ્પલ લિ નું તા. ૦૧-૦૪-૨૦૧૫ રોજનું મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે.

વિગત	રૂ.
ઇક્વિટી શેર મૂડી (દરેક રૂ. ૧૦૦ના)	?
૧૦ % ની પ્રેફરન્સ શેર મૂડી (દરેક રૂ ૧૦નો)	૧૦૦૦૦૦
૧૧ % ના ડિબેન્ચર	૫૦૦૦૦૦
અનામતો	૨૦૦૦૦૦૦
નફા-નુકશાન ખાતું (જમા બાકી)	૩૦૦૦૦૦

(૩) તા. ૦૧-૦૪-૨૦૧૬ ના રોજ પિયુષ લિ. એ બીજા ડિમ્પલ લિ. ના ઇક્વિટી શેરો રૂ ૧૫૦ ના ભાવે રૂ ૩૦૦૦૦૦ માં ખરીદ્યા અને તા. ૦૧-૦૨-૨૦૧૭ ના રોજ ડિમ્પલ લિ. ના ઇક્વિટી શેરો રૂ ૧૮૦ ના ભાવે ૧૨૬૦૦૦૦ માં વેચ્યા હતા.

(૪) ત્યાર બાદ તા. ૦૧-૦૧-૨૦૧૭ ના રોજ ડિમ્પલ લિ. એ તેના ઇક્વિટી શેર હોલ્ડરોને ૫:૩ ના પ્રમાણમાં બોનસ શેર આપ્યા હતા. આ બોનસ શેર અંગે ભવિષ્ય માં જાહેર થનાર ડિવિડન્ડમાં સમયના પ્રમાણમાં અધિકાર આપેલ છે.

(૫) ડિમ્પલ લિ. નો છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો નફો નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	નફો	ડિવિડન્ડ
૨૦૧૫-૧૬	રૂ. ૮૬૦૦૦૦	૧૦%
૨૦૧૬-૧૭	રૂ. ૯૭૦૦૦૦	૧૨%
૨૦૧૭-૧૮	રૂ. ૧૨૮૦૦૦૦	૧૫%

(૬) પિયુષ લિ. એ ડિમ્પલ લિ. નો વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ નો ચોપડે નોંધેલ નફો રૂ. ૨૭૪૦૦૦ હતો.

(૭) તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજ ડિમ્પલ લિ. ના કુલ ઇક્વિટી શેરમાંથી ૧૬૦૦૦ ઇક્વિટી શેર જાહેર જનતા પાસે હતા.

(૮) કરવેરાનો દર ૪૦ %

(૯) ડિમ્પલ લિ. એ વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માં ઇક્વિટી શેર પર રૂ. ૪૫૦૦૦૦નું ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું હતું.

(૧૦) બંને કંપનીના હિસાબી વર્ષ ૩૧-૦૩ ના રોજ પુરા થાય છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી પિયુષ લિ. ના ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજ પુરા થતા વર્ષના વાર્ષિક હિસાબો સાથે જોડવાનું કંપની ધારાની કલમ ૨૧૨ મુજબનું પત્રક તૈયાર કરો.

૪ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ) (૧૨)

(૧) આકસ્મિકતા અને પાકા સરવૈયા ની તારીખ પછીના બનતા બનાવો.

(૨) નફાકારકતા ગુણોત્તરો

(૩) ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક ની ઉપયોગીતા

(૪) નોંધેલ નફો – નહી નોંધેલ નફો

(૫) ગુણોત્તર વિશ્લેષણની મર્યાદા

RA-0420

M. Com. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Advanced Statistics : Paper - II

COLLEGE LIBRARY

Time : 2 Hours] [Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ M. COM. (SEM. I)

Name of the Subject :
☛ ADVANCED STATISTICS : PAPER - II

☛ Subject Code No. : 0 4 2 0 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(3) સાંખ્યિકીય કોષ્ટક વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે.

(4) સાદા કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

1 નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : 10

(1) એક કામદારને વર્ષ 2012 માં દર અઠવાડિયે 1,200 રૂ. પગાર મળતો હતો વર્ષ 2012 થી 2017 ના વર્ષો દરમ્યાન જીવનનિર્વાહનો સૂચકઆંકમાં 75% નો વધારો થયો તો વર્ષ 2017 માં એ કામદારે પોતાનું જીવનધોરણ જાળવી રાખવા માટે દર અઠવાડિયે કેટલા રૂપિયા વધારે પગાર મળવો જોઈએ ?

(2) નીચે આપેલા માહિતી માટે જો $L_{I.N.} : P_{I.N.} = 10 : 9$, હોય તો yની કિંમત શોધો.

વસ્તુ	p_0	q_0	p_1	q_1
a	1	y	2	5
b	1	5	16	2

(3) એક શહેરનો સામાન્ય પ્રજનન દર 90 છે. આ સમય દરમ્યાન જન્મેલાં બાળકોની સંખ્યા 2700 છે. તો પ્રજનન વય ધરાવતી સ્ત્રીઓની સંખ્યા શોધો. આવી સ્ત્રીઓ કુલ સ્ત્રીઓનાં 60% જેટલી છે. જો તે શહેરમાં પુરૂષો અને સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ 3 : 4 હોય તો શહેરની કુલ વસ્તી શોધો.

(4) કયા દિવસને "Statistics day" તરીકે ઉજવવામાં આવે છે ? તથા જો એક શહેરનો કાચો જન્મ દર 25.5 છે. અને કુલ વસ્તીમાં પ્રજનન વય ધરાવતી સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ 0.255 હોય તો GFR શોધો.

2 (a) જથ્થાબંધ ભાવનાં સૂચકઆંકની રચનાનાં મુખ્ય મુદ્દા જણાવો તથા આધાર વર્ષની પસંદગી વિશે સમજ આપો. 6

(b) નીચેની માહિતી માટે ભારિત ગુણોત્તર મધ્યકની રીતે સૂચક આંક શોધો. 4

વસ્તુ	p	q	r	s	t
સૂચક આંક	150	200	120	80	150
ભાર	8	1	2	2	4

(c) નીચેની માહિતી પરથી માર્શલ-એડજવર્થનો જથ્થાનો સૂચક આંક શોધો. 3

વસ્તુ	આધાર વર્ષ		ચાલુ વર્ષ	
	જથ્થો	ભાવ	જથ્થો	ભાવ
X	20	10	24	8
Y	12	16	14	14
Z	6	12	8	10

અથવા

2 (a) જીવનનિર્વાહનાં સૂચક આંકની રચના કરો તથા તેની મર્યાદા જણાવો. 6

(b) નીચેની માહિતી પરથી ફિશરનો સૂચક આંક શોધો : 4

વસ્તુ	આધાર વર્ષ		ચાલુ વર્ષ	
	જથ્થો	ખર્ચ	જથ્થો	ખર્ચ
A	40	480	28	840
B	26	364	40	600
C	24	240	30	600
D	16	96	8	80
E	10	80	12	60

(c) નીચેની માહિતી પરથી ખોરાકમાં થયેલો ટકાવારી વધારો શોધો. વર્ષ 2015 માં જીવનનિર્વાહનો સૂચક આંક 202.90 આપેલ છે ? 3

સમૂહ	2015નાં વર્ષમાં ભાવમાં થયેલો ટકાવારી વધારો	ભાર
ખોરાક	?	50
ભાડું	80	26
કપડાં	200	10
બળતણ	120	8
મોબાઈલ	125	6

3 (a) વસ્તીશાસ્ત્ર સમજાવો તથા તેના ઇતિહાસની ચર્ચા કરો. 5

(b) નીચેની માહિતી માટે જો GRR = 2520 હોય તો x ની કિંમત શોધો તથા NRR પણ શોધો. કુલ જન્મેલાં બાળકોમાં 52% છોકરાઓ છે. 4

ઉંમર - જૂથ	16 – 20	21 – 25	26 – 30	31 – 35	36 – 40	41 – 45	46 – 50
દર હજાર સ્ત્રીએ જન્મેલા બાળકો	200	1600	1800	850	x	250	50
જીવિત દર	0.88	0.82	0.85	0.82	0.80	0.78	0.77

(c) નીચેની માહિતી માટે જો GFR = 73.30, હોય તો x ની કિંમત શોધો તથા કુલ પ્રજનન દર શોધો. 4

ઉંમર જૂથ	16 – 20	21 – 25	26 – 30	31 – 35	36 – 40	41 – 45	46 – 50
સ્ત્રી વસ્તી ('000 માં)	25	20	18	15	12	6	4
જીવિત બાળકોની સંખ્યા	800	2400	2000	1500	x	120	10

અથવા

3 (a) બાળ મૃત્યુદર સમજાવો. તથા માનવજીવન વિષયક આંકડાની ખામીઓ સુધારવાનાં સૂચનો જણાવો. 5

(b) નીચે આપેલ બે શહેરો માટે $CDR_A = 20.25$ તથા $CDR_B = 20.5$ હોય તો ખૂટતી માહિતી શોધો. તથા આરોગ્યની દૃષ્ટિએ કયું શહેર વધારે સારું છે તે જણાવો. 5

ઉંમર-જૂથ	શહેર A		શહેર B	
	વસ્તી (હજારમાં)	મૃત્યુ સંખ્યા	વસ્તી (હજારમાં)	મૃત્યુ સંખ્યા
0-5	6	300	7	280
5-25	30	540	40	720
25-45	24	288	y	260
45-60	12	x	8	160
> 60	8	192	5	220

(c) નીચેની માહિતી પરથી NRR શોધો. 3

ઉંમર	15 – 19	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 44	45 – 49
પ્રજનન દર માદા જન્મો	0.0108	0.0662	0.0675	0.0413	0.0216	0.0036	0.0004
મૃત્યુદર	0.037	0.033	0.037	0.042	0.048	0.058	0.072

4 (a) સૂચક આંકનાં લક્ષણો જણાવો તથા માર્શલ-એડજ્વર્થનો સૂચક આંક બંને પરિક્ષણોનું સમાધાન કરે છે કે કેમ તે ચકાસો. 7

(b) નીચેની માહિતી પરથી શહેર A અને શહેર Bનાં લગભગ પ્રમાણિત મૃત્યુદરો શોધો. 7

ઉંમર-જૂથ	પ્રમાણિત શહેર		શહેર A	શહેરB
	વસ્તી	મૃત્યુ દર	વસ્તી	વસ્તી
0-5	500	40	7000	8000
5-20	900	10	50000	60000
20-50	4000	12	70000	50000
> 50	500	100	5000	4000
મૃત્યુદર	–	14	18	17

અથવા

4 (a) સમજાવો : GFR, TFR અને GRR. 6

(b) એક શહેરના કામદાર વર્ગનાં સરેરાશ માસિક વેતન અને જીવનનિર્વાહ ખર્ચનો સૂચક આંક (આધાર વર્ષ 2010) અંગેની માહિતી પરથી વાસ્તવિક વેતન શોધો. 2010 ને આધાર વર્ષ ગણીને વર્ષ 2017 માટે નાણાંની ખરીદકિંમત શોધો. 5

વર્ષ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
સરેરાશ માસિક વેતન (રૂ.)	15000	15600	16200	17000	18000	20000
જીવન નિર્વાહનો સૂચક આંક	192	203	228	268	270	287

(c) ફિશરનાં સૂચક આંકને આદર્શ સૂચક આંક કેમ કહેવામાં આવે છે ? 3

* R A - 0 4 2 3 *

COLLEGE LIBRARY

RA-0423
M. Com. (Sem. I) Examination
November / December – 2018
105-Financial & Management Accounting : Paper - II

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ M. COM. (SEM. 1)

Name of the Subject :
☛ 105-FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - P.-2

☛ Subject Code No. : 0 4 2 3 ☛ Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

1 (અ) અમન કંપની લિ.ના તા. 31/03/2018ના રોજના કાચા સરવૈયામાંથી નીચે મુજબની વિગતો લેવામાં આવી છે : 5

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
આવકવેરાની જોગવાઈ (1-4-2017)	-	1,80,000
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો (1-4-2017)	1,00,000	-
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો (ચાલુ વર્ષે ચૂકવેલ)	2,00,000	-
નફા નુકસાન ખાતું (1-4-2017)	-	3,50,000

ગયા વર્ષ (2016-17)ની આવકવેરાની આકારણી ચાલુ વર્ષે પૂરી થઈ હતી. અને આવકવેરાની જવાબદારી રૂ. 2,00,000 નક્કી કરવામાં આવી હતી. કંપનીનો ચાલુ વર્ષનો નફો રૂ. 6,00,000 હતો અને કંપની નફાના 40% લેખે આવકવેરો ચૂકવે છે. કંપનીના વાર્ષિક હિસાબોમાં અસરો દર્શાવો.

(બ) તા. 1-8-2018ના રોજ અગ્નિ ટ્રેડર્સના ગોડાઉનમાં આગ લાગી. રૂ. 45,000નો માલ બચાવી લીધો. માલની પૂરેપૂરી રકમનો વીમો ઉતરાવેલ હતો. 5

(1) વેચાણ પર સરેરાશ કાચા નફાની ટકાવારી 20%.

(2) સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન મૂળ કિંમત કરતાં 10% ઓછી કિંમતે કરવામાં આવે છે.

(3) પહેલા સાત માસ દરમિયાન ખરીદી અને વેચાણ અનુક્રમે રૂ. 2,50,000 અને રૂ. 5,50,000 હતા.

(4) તા. 1-1-2018ના રોજ સ્ટોક રૂ. 1,80,000નો હતો.

(5) આ સમય દરમિયાન મજૂરી રૂ. 1,10,000 હતી. આગથી બળી ગયેલ માલની કિંમત શોધો.

[Contd.....

2 પર્લ કંપની લિ.ના ચોપડામાંથી તા. 31-3-2018ના રોજ નીચેની બાકીઓ મળી છે : 14

ઉધાર બાકીઓ	રૂ.	જમા બાકીઓ	રૂ.
વહીવટી ખર્ચા	1,84,000	કાચો નફો	10,70,000
માલનો સ્ટોક	2,43,000	15%ના ડિબેન્ચર	
રોકડ અને બેન્ક સિલક	1,87,000	(તા. 31-3-2022ના	
ડિબેન્ચર વ્યાજ	15,000	રોજ પરત કરવાના છે.)	2,00,000
ડિબેન્ચર વટાવ	5,000	સામાન્ય અનામત	4,50,000
પગાર	1,00,000	બાંધી મુદતની થાપણો	50,000
ડિબેન્ચર પરત નિધિના		જામીનગીરી પ્રીમિયમ	60,000
રોકાણો	1,00,000	ન.નુ. ખાતું (1-4-2017)	1,88,000
લેણીહૂંડીઓ	82,000	લેણદારો	60,000
જમીન	12,00,000	મળેલ વ્યાજ	36,000
દેવાદારો	80,000	10%ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ	
યંત્રો	3,00,000	શેર (રૂ. 10નો એક)	4,00,000
કસ્ટમ ડિપોઝિટ	50,000	ઈક્વિટી શેરમૂડી	
ઓડિટ ફી	20,000	(રૂ. 10નો એક)	14,00,000
અગાઉથી ચૂકવેલ		આવકવેરાની જોગવાઈ	
આવકવેરો :		2015-16	78,000
2015-16	60,000	2016-17	1,30,000
2016-17	90,000	ચૂકવવાનો બાકી વીમો	16,000
2017-18	1,50,000	ડિબેન્ચર પરત નિધિ	1,00,000
વીમા પ્રીમિયમ	40,000	ઘાલખાધ અનામત	3,500
મકાનો	7,00,000		
વચગાળાનું ડિવિડન્ડ :			
પ્રેફરન્સ શેર પર	20,000		
ઈક્વિટી શેર પર	82,500		
પ્રેફરન્સ શેર			
હોલ્ડરો ખાતે	4,40,000		
ઘાલખાધ	3,000		
2015-16નો વધારાનો			
ચૂકવેલ આવકવેરો	10,000		
શિવમ કંપની લિ.ના			
ઈ.શેર (રૂ. 10નો			
એક, રૂ. 8			
મંગાવાયેલ છે.)	80,000		
	42,41,500		42,41,500

વધારાની માહિતી :

(1) તા. 1-10-2017ના રોજ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર 10%ના પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવ્યા હતા. તા. 1-10-2017 સુધીનું પ્રમાણ ભાગે થતું પ્રેફરન્સ શેર ઉપરનું ડિવિડન્ડ ચૂકવેલું હતું પણ પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોને ચૂકવેલી રકમ તેમના ખાતે ઉધારેલી હતી. તે સિવાય આ વ્યવહારોની અસર દર્શાવતી કોઈ આમનોંધ લખાયેલી ન હતી.

(2) મકાનો અને યંત્રો પર 10% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરો.

(3) દેવાદારો પર 5% લેખે ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.

(4) મળેલ વ્યાજની રકમમાં રૂ. 8,000 ડિબેન્ચર પરત નિધિ રોકાણોના વ્યાજનો સમાવેશ થયો છે. ડિબેન્ચર પરત નિધિના રોકાણોનું મળવાનું બાકી વ્યાજ રૂ. 2,000 છે.

(5) વહીવટી ખર્ચમાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને ચૂકવેલ મહેનતાણાનો રૂ. 18,000નો સમાવેશ છે. મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને ચોખ્ખા નફા પર 5% મહેનતાણું આપવાનું છે.

(6) ચાલુ વર્ષ 2017-18 માટે આવકવેરાની જોગવાઈ રૂ. 3,00,000 કરવાની છે.

(7) ડિરેક્ટરોએ 6% લેખે વચગાળાનું ડિવિડન્ડ વહેંચ્યું હતું અને 10% લેખે છેવટના ડિવિડન્ડની ભલામણ કરી છે.

(8) સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. 1,00,000 અને ડિબેન્ચર પરત નિધિ ખાતે રૂ. 30,000 ફેરબદલી કરો.

2013ના કંપની ધારાના પરિશિષ્ટ 3 મુજબ પર્લ કંપની લિ.ના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

3 આકાશ ટ્રેડર્સના ગોડાઉનમાં તા. 31-8-2018ના રોજ આગ લાગી અને બધો જ માલ બળી ગયો. નીચેની માહિતીને આધારે વીમા કંપની સમક્ષ રજૂ કરવાની દાવાની રકમ નક્કી કરો : 12

વિગત	2015 રૂ.	2016 રૂ.	2017 રૂ.	2018 રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક	45,600	60,800	72,200	79,800
ખરીદી	1,72,000	1,76,000	1,92,000	80,000
વેચાણ	2,60,000	3,00,000	3,40,000	1,20,000
મજૂરી	52,000	48,000	71,000	22,000
આખરનો સ્ટોક	60,800	72,200	79,800	?

સ્ટોક હંમેશા મૂળ કિંમત કરતાં 5% ઓછી કિંમતે આંકવામાં આવે છે.

પેઢી પોતાના હિસાબી ચોપડા દર વર્ષે 31મી માર્ચના રોજ બંધ કરે છે.

અથવા

3 શ્રી અનલકીએ રૂ. 1,32,000ની નફાના નુકસાનની પોલિસી લીધી. બાંયધરીનો સમય 4 માસનો છે. તા. 1-9-2017ના રોજ આગ લાગી જેને લીધે કેટલીક પ્રવૃત્તિઓ તા. 31-12-2017 સુધી અટકી ગઈ. નીચેની માહિતી પરથી વીમા કંપની સમક્ષ રજૂ કરવાની દાવાની રકમ નક્કી કરો. 12

(1) તા. 1-9-2017ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેચાણ રૂ. 12,00,000.

(2) તા. 31-12-2016ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનો ચોખ્ખો નફો રૂ. 90,000 હતો અને વેચાણ રૂ. 7,50,000 હતું.

(3) નફા-નુકસાન ખાતે રૂ. 30,000 સ્થાયી ખર્ચના ઉધારવામાં આવ્યા હતા. જે પૈકી રૂ. 7,500 સ્થિર ખર્ચનો વીમો લેવામાં આવ્યો નથી.

(4) તા. 1-9-2017 થી તા. 31-12-2017 સુધીના સમયનું વેચાણ રૂ. 45,000 હતું. ત્યારે ગયા વર્ષે તેજ સમયનું વેચાણ રૂ. 2,25,000 હતું. 2017ના વર્ષમાં વેચાણમાં 10% વધારો માલૂમ પડ્યો છે અને વેચાણનીતિ બદલવાને કારણે આ વર્ષે નફામાં 5%નો વધારો થાય તેમ છે. આગ બુઝાવવા માટેનો ખર્ચ રૂ. 750 થયો હતો.

4 (અ) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિની ઉપયોગિતા સમજાવો. 7

(બ) માનવીને ધંધાની મિલકત ગણવાની તરફેણ અને વિરૂદ્ધની દલીલો રજૂ કરો. 7

અથવા

4 (અ) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિનો વિવિધ દેશોમાં થયેલા વિકાસની ચર્ચા કરો. 7

(બ) માનવ સંપત્તિના મૂલ્યાંકનનું 'લેવ અને સ્વાર્ટઝ' મોડેલ સમજાવો. 7

[Contd....

RA-0421

M. Com. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Advanced Statistics : Paper - III

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ M. COM. (SEM. I)

Name of the Subject :
☛ ADVANCED STATISTICS : PAPER - III

☛ Subject Code No. : 0 4 2 1 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

(૩) સાંખ્યિકીય કોષ્ટકો વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે.

(૪) સાદા કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 10

(1) જો વાર્ષિક વલણ સમીકરણ $y = 1920 + 192x$ હોય જેનું ઊગમબિંદુ 30 જૂન 2015 છે અને x નો એકમ એક વર્ષ છે. આ વાર્ષિક વલણ સમીકરણને માસિક વલણ સમીકરણમાં ફેરવો તથા વર્ષ 2017 ના એપ્રિલ મહિનાની વલણ કિંમત શોધો.

(2) એક વસ્તુનાં વેચાણના મોસમી આંકો નીચે પ્રમાણે છે :

મોસમ	Q_1	Q_2	Q_3	Q_4
મોસમી આંક	90	80	110	120

જો પ્રથમ મોસમ માટેનું કુલ વેચાણ રૂ. 1,00,000 હોય તો બાકીની મોસમ માટે માંગને પહોંચી વળવા કેટલી કિંમતનો જથ્થો સ્ટોકમાં રાખવો જોઈએ તેનો અંદાજ મેળવો.

(3) ઉત્પાદન વિધેય $q = f(x_1, x_2)$ ના ગુણધર્મો જણાવો.

(4) અવેજીની અચલ મૂલ્ય સાપેક્ષતાનું વિધેય સમજાવો.

2 (a) સામયિક શ્રેણીનાં સરવાળા અને ગુણાકારનાં મોડેલો જણાવો તથા વલણ શોધવા માટે યોગ્ય વક્રની પસંદગી કેવી રીતે કરશો તે સમજાવો. 7

(b) તૃષ્ટિગુણ વિધેય $U = x_1x_2 - \frac{x_1^2 + x_2^2}{100}$ છે અને બજેટ સમીકરણ $4x_1 + 3x_2 - 100 = 0$ છે તો x_1 અને x_2 ની કિંમતો શોધો કે જેથી U મહત્તમ થાય. 6

અથવા

2 (a) સુરેખ સમઘાત ઉત્પાદન વિધેયો માટે અવેજી સાપેક્ષતાનાં સૂત્રો મેળવો.

(b) નીચેની માહિતી પરથી વક્ર $y = ae^{bx}$ નું અન્વાયોજન કરો :

વર્ષ	2011	2012	2013	2014	2015
ખર્ચ (લાખ રૂ. માં)	20	24	26	20	16

3 (a) નિક્ષેપ ઉત્પાદન પૃથક્કરણનાં મોડેલનું વ્યાપક ગાણિતિક નિરૂપણ સમજાવો.

(b) ઉત્પાદન વિધેયો :

(1) $q = A\left(x_1^{\alpha} + x_2^{\beta}\right)$, $\alpha > 0, \beta > 0, A > 0$

(2) $q = A(x_1 + 1)^{\alpha} (x_2 + 1)^{\beta}$, $\alpha > 0, \beta > 0, A > 0$

માટે નિક્ષેપ અવેજીનો સીમાન્ત દર મેળવો અને આ દર ધન છે કે કેમ તે નક્કી કરો.

અથવા

3 (a) ઉત્પાદન વિધેય $q = f(x_1, x_2)$, જ્યાં $x_1 = \lambda x_1^{\circ}$ અને $x_2 = \lambda x_2^{\circ}$નું નિયત પ્રમાણમાં ચલન થાય છે. ઉત્પાદન q ને λ નું વિધેય લઈ બતાવો કે, $\frac{dq}{d\lambda} = \frac{1}{\lambda}\left[x_1 \frac{\partial q}{\partial x_1} + x_2 \frac{\partial q}{\partial x_2}\right]$ તથા જો β ઉત્પાદકતાની સાપેક્ષતા દર્શાવે તો બતાવો કે, $x_1 \frac{\partial q}{\partial x_1} + x_2 \frac{\partial q}{\partial x_2} = \beta q$.

[Cont

(b) ઉત્પાદન વિધેય $q = A x_1^{\alpha} \cdot x_2^{\beta}$, $\alpha > 0$, $\beta > 0$, $q > 0$ માટે નિક્ષેપ અવેજીનો દર r મેળવો. આ દર નિક્ષેપ x_1 નું ઘટતું જતું વિધેય છે કે કેમ તે નક્કી કરો. 6

4 (a) પરવલય વક્રના સમીકરણના અચળાંકોની શ્રેષ્ઠતમ કિંમતો મેળવવા માટેની ન્યૂનતમ વર્ગોની રીત સમજાવો. 6

(b) નીચે આપેલ સામયિક શ્રેણીની માહિતીનો ઉપયોગ કરીને દ્વિઘાતી પરવલય સમીકરણનું અન્વાયોજન કરતાં વલણ સમીકરણ $y = 5.88 - 0.6x - 0.86x^2$ મળે છે. તો આપેલ માહિતી માટે નક્કી કરો કે રૈખિક વલણનું અન્વાયોજન યોગ્ય છે કે દ્વિઘાતી પરવલય વક્રનું અન્વાયોજન યોગ્ય છે ? તે નક્કી કરો. 8

વર્ષ	2011	2012	2013	2014	2015
ઉત્પાદન '000 ટનમાં	7	9	10	7	5

અથવા

4 (a) વલણ શોધવાની ચલિત સરેરાશની રીતની મર્યાદા જણાવો તથા સુરેખ સમીકરણના અચળાંકોની શ્રેષ્ઠતમ કિંમતો મેળવવા માટેની ન્યૂનતમ વર્ગોની રીત સમજાવો. 6

(b) નીચેની સામયિક શ્રેણી માટે વલણ ગુણોત્તરની રીતે મોસમી ચલનોના આંક શોધો. (રૈખિક વલણ ધારો) 8

વર્ષ	મોસમ			
	I	II	III	IV
2011	15	20	18	17
2012	17	26	25	22
2013	20	29	27	24
2014	27	38	34	31
2015	40	46	43	48

RA-0424

M. Com. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Financial & Management Accounting - III

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના : (1)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :

☛ M. COM. (SEM. I)

Name of the Subject :

☛ FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - III

☛ Subject Code No. : 0 4 2 4 ☛ Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્ન કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

(3) જરૂરી ગણતરી જવાબનાં ભાગરૂપે દર્શાવો.

1 માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

(અ) GST કાયદા મુજબ વ્યાખ્યા આપો : પુરવઠો અને મિશ્ર પુરવઠો 3

(બ) હિસાબી ધોરણ-5 મુજબ અગાઉની મુદતની વિગતો જણાવો. 3

(ક) 15%નાં ઘસારાવાળી મિલકતોના સમૂહમાં સમાયેલી મિલકતોની માહિતી નીચે મુજબ છે : 4

મિલકતો	ખરીદ્યા તારીખ	ઉપયોગ કર્યા તારીખ	1-4-2017નાં રોજ ઘસારા બાદ કિંમત (રૂ.)	પડતર (રૂ.)
પ્લાન્ટ-A	2008	2008	2,40,000	-
પ્લાન્ટ-B	2009	2010	1,80,000	-
પ્લાન્ટ-C	2009	2009	60,000	-
પ્લાન્ટ-D	28-2-2017	25-4-2017	-	80,000
પ્લાન્ટ-E	10-5-2017	10-12-2017	-	2,00,000
પ્લાન્ટ-F	10-10-2017	13-4-2018	-	3,00,000

2017-18નાં પાછલા વર્ષમાંથી ઘસારાની રકમ નક્કી કરો જો :

(અ) પ્લાન્ટ-A તા. 3, ઓક્ટોમ્બર, 2017નાં રોજ રૂ. 1,20,000માં વેચવામાં આવે.

(બ) પ્લાન્ટ-A અને પ્લાન્ટ-B રૂ. 6,00,000માં વેચવામાં આવે.

2 શ્રી જલારામનું તા. 31-3-2018ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે : 14

વિગત	રકમ (રૂ.)	વિગત	રકમ (રૂ.)
પગાર	4,50,000	કાચો નફો	19,00,000
કર્મચારીઓને પગાર	1,50,000	40% મિલકતોનાં	
પ્લાન્ટ અને યંત્રોનું સમારકામ	35,000	ભાડાની આવક	40,000
સ્થાનિક કરવેરા	10,000	ઘાલખાધ પરત (અગાઉ	
વાહનોનું સમારકામ	20,000	40%ના મંજૂર કરેલ)	20,000
વૈજ્ઞાનિક સંશોધન ખર્ચ		કાકા પાસેથી ભેટ	40,000
(પોતાનાં ધંધાને સંબંધિત નથી)	1,30,000	વૈજ્ઞાનિક સંશોધનનાં	
વાનનો ઘસારો	40,000	ઉપયોગ માટેનાં પ્લાન્ટ	
આંકડાકીય સંશોધન માટે		અને યંત્ર વેચાણ નફો	67,000
ગુજરાત યુનિ.ને		પોસ્ટ ઓફિસ બચત	
આપેલ રકમ	30,000	બેન્કનું વ્યાજ	5,000
પેટન્ટનો હક્ક	2,00,000	નિકાસ લાયસન્સના	
પ્રાથમિક ખર્ચા (1/10માં		વેચાણમાંથી નફો	1,80,000
ભાગ ઉધારેલ)	40,000	પ્લાન્ટ અને યંત્રોની	
ઘાલખાધ	25,000	વેચાણ કિંમત	40,000
માલ અને સેવાકરની જોગવાઈ	60,000		
ફેસ્ટીવલ ખર્ચાઓ	33,000		
ફેમીલી પ્લાનીંગ માટે			
હોસ્પિટલને દાન	28,000		
લોન પર વ્યાજ	60,000		
કર્મચારીઓનો મુસાફરી ખર્ચ	20,000		

ગેસ્ટ હાઉસનાં ખર્ચા	36,000		
આગથી ફર્નિચરને નુકસાન	15,000		
વર્ષ દરમ્યાન પ્લાન્ટ અને મશીનરીના એક વેચેલા ભાગનો ઘસારો (15% લેખે)	15,000		
તા. 1-7-2017નાં રોજ ખરીદેલ નવી મિલકતોનો 15% લેખે 9 માસનો ઘસારો	27,000		
તા. 1-11-2017નાં રોજ ખરીદેલ બસ પર 30% લેખે પાંચ માસનો ઘસારો	45,000		
1-6-2017ના રોજ ખરીદેલ બીજી બસનો 30% લેખે પૂરા વર્ષનો ઘસારો	1,05,000		
GSTના કસુરવાર બદલ ભરેલ પેનલ્ટી	33,000		
ચો.નફો	7,00,000		
	23,07,000		**23,07,000**

વધારાની માહિતી :

(1) પગારમાં કર્મચારીઓને રોકડમાં ચૂકવેલ રૂ. 1,00,000ની ઉચ્ચક રકમનો સમાવેશ થાય છે.

(2) મકાનનો 60%નો હિસ્સાનો ઉપયોગ ધંધા માટે થાય છે.

(3) જાહેરાત ખર્ચમાં તા. 2-10-2017નાં રોજ ખરીદેલ નિયોન સાઈનબોર્ડ રૂ. 14,000નો સમાવેશ થાય છે.

(4) ઘસારાનો દર પ્લાન્ટ યંત્રો 15%, અને નવી બસ પર 30% છે.

(5) તેઓ બસ ભાડે રાખવાનાં ધંધા સાથે સંકળાયેલા છે.

(6) ફેસ્ટીવલ ખર્ચમાં રૂ. 5,000 તેની પુત્રીનાં જન્મદિને આપેલ ભેટનો સમાવેશ થાય છે.

3 (અ) નીચે આપેલ માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ 2018-19 માટે કરપાત્ર મૂડી નફાની ગણતરી કરો : **10**

સૂચક આંક : 2005-06 : 117, 2010-11 : 167 અને 2017-18 : 272

મિલકતનું નામ	I રહેઠાણનું મકાન	II ઝવેરાત
વેચાણની તારીખ	4-7-2017	16-12-2017
ખરીદ્યા તારીખ	1-4-2006	12-12-2010
વેચાણકિંમત (રૂ.)	28,00,000	9,50,000
વેચાણખર્ચા (રૂ.)	Nil	5,000
મિલકતની પડતર (રૂ.)	6,60,000	4,40,000
રોકેલી રકમ	(1) 30-6-2018 સુધી નવા મકાનનાં બાંધકામમાંથી રૂ. 8,00,000 (2) તા. 4-12-2017ના રોજ નેશનલ હાઈવે ઓથોરીટી ઓફ ઈન્ડિયાનાં બોન્ડસની રૂ. 1,50,000ની ખરીદી (3) તા. 31-7-2018નાં રોજ રૂ. 1,50,000 કેપીટલ ગેઈન ડિપોઝીટ સ્કીમ હેઠળ બૅન્કમાં ભર્યા	(1) તા. 31-3-2018ના રોજ રૂરલ ઈલેક્ટ્રીફિકેશન કોર્પોશન લિ.ના બોન્ડની રૂ. 1,00,000માં ખરીદી (2) Nil (3) Nil

ધારણા : 3-7-2020 સુધી મકાનમાં પૂર્ણ થવાના સમયે કેપીટલ ગેઈન ડિપોઝીટ સ્કીમ હેઠળ મૂકેલી રકમ પૈકી રૂ. 1,30,000નો ઉપાડ થશે.

(બ) શ્રી ગણેશે તા. 5-7-2012નાં રોજ મુંબઈમાં જમીનનો પ્લોટ રૂ. 7,00,000ની કિંમતે ખરીદ્યો. આ પ્લોટ પર રહેઠાણનાં મકાનનું બાંધકામ કર્યું કે જે તા. 8-10-2015નાં રોજ પૂરું થયું. બાંધકામની પડતર રૂ. 5,00,000 હતી. તા. 6-8-2017નાં રોજ આ મકાન રૂ. 21,00,000માં વેચી દીધું હતું. જેમાં રૂ. 15,00,000 જમીનનાં અને બાકીનાં સુપર માળખાનાં સમાયેલા છે. 4

COLLEGE LIBRARY SURAT

આકારણી વર્ષ 2018-19માંથી વેચેલ મકાનનો મૂડી નફો ગણો.

પાછલા વર્ષનાં સૂચક આંકો.

2012-13, 2015-16 અને 2017-18 માટે અનુક્રમે 200, 254 અને 272 છે.

અથવા

3 (અ) નીચેના કિસ્સાઓમાં મૂડી નફો ગણો : સૂચક આંક 2001-02=100 અને 2017-18:272. 4

(1) શ્રી ગુપ્તાએ તા. 15-4-2013થી ધંધો શરૂ કર્યો. આ ધંધો ગુપ્તાએ તા. 25-6-2017નાં રોજ વેચી દીધો અને તેનાં બદલામાં પાઘડીનાં રૂ. 12,00,000 મળ્યા.

(2) શ્રી રાવલ જુન, 1995 થી ભાડાના મકાનમાં રહે છે. અને તે રૂ. 600 માસિક ભાડું ચૂકવે છે. તા. 18-8-2017ના રોજ શ્રી રાવલ પાસેથી મકાન ખાલી હાલતમાં મેળવ્યું અને મકાન ખાલી કરવા બદલ રૂ. 6,00,000ની ચૂકવણી કરી.

(3) વિકાસ પંચોલી સુરતમાં ફે. 1986થી ચાટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ તરીકેની પ્રેકટીસ કરે છે તેણે તેની પ્રેકટીસ બીજા ચાટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ શ્રી શાહને તા. 18-9-2017નાં રોજ હસ્તાંતર કરી અને પાઘડી તરીકે રૂ. 4,00,000 ચાર્જ કર્યો.

(4) R પ્રા.લિ. તા. 1-4-1999ના રોજ રૂ. 4,60,000માં ભાડુઆત તરીકેનો હક્ક ખરીદ્યો. જે તેણે તા. 14-9-2017નાં રોજ રૂ. 21,51,000માં વેચી દીધો. ભાડુઆત તરીકેનાં હક્કની તા. 1-4-2017નાં રોજ વાજબી બજાર કિંમત રૂ. 5,50,000 હતી.

ભારતનો રહિસ, કર્મા તા. 5-4-2001નાં રોજ દલાલ પાસેથી રૂ. 10નો એક એવા 1000 નોંધાયેલ ઈક્વિટી શેર્સ શેરદીઠ રૂ. 115 લેખે ખરીદ્યા. તેણે રૂ. 2,000ની દલાલી ચૂકવી.

તા. 2-3-2003નાં રોજ તેને કંપની તરફથી દરેક બે શેરનાં બદલે એક શેર બોનસ તરીકે મલ્યા. તા. 24-2-2017નાં રોજ તેને શેરદીઠ રૂ. 60ના ભાવે 1000 શેર હક્કનાં શેર તરીકે આપવામાં આવેલ. તેણે હક્કાનાં શેરની ઓફર પૈકી 50% જેટલી જ ખરીદી કરી અને બાકીના 50%નો હક્ક રૂ. 60,000માં તા. 3-4-2017નાં રોજ વેચી દીધો તેને 20-4-2017નાં રોજ હક્કનાં શેર ફાળવવામાં આવ્યા હતા.

તેમની પાસેનાં બધા શેર્સ તા. 24-3-2018ના રોજ શેર દીઠ રૂ. 400 લેખે વેચી દીધા.

આકારણી વર્ષ 2018-19 માટેની કરપાત્ર મૂડીનફો ગણો.

પાછલા વર્ષ 2017-18નો સૂચક આંક : 272

શ્રી મહાવીરે તા. 10મી એપ્રિલ, 1992નાં રોજ રૂ. 65,000માં એક મકાન મિલકતની ખરીદી કરી. 1લી એપ્રિલ, 2001નાં રોજ મકાનની વાજબી બજાર કિંમત રૂ. 2,70,000 હતી. 31મી ઓગસ્ટ, 2003ના રોજ શ્રી મહાવીરે, શ્રી હરિ સાથે આ મકાન મિલકત રૂ. 3,70,000 વેચવાનો કરાર કર્યો અને રૂ. 60,000 ડિપોઝીટ તરીકે મેળવ્યા. આમ છતાં હરિએ બાકીની રકમ ચૂકવી નહિ તેથી મહાવીરે ભરેલી ડિપોઝીટ રકમ જપ્ત કરી.

મે, 2008માં : તેણે પહેલા માળનું બાંધકામનો રૂ. 3,35,000નો ખર્ચ જાન્યુ, 2009 સુધીમાં ચૂકવ્યો.

આ મકાન તેણે 10-2-2018નાં રોજ તેમનાં મિત્ર શ્રી રામને રૂ. 12,00,000માં વેચી દીધું.

આકારણી વર્ષ 2018-19માંથી કરપાત્ર મૂડી નફો ગણો.

નાણાંકીય વર્ષનો સૂચક આંક

2003-04 : 109

2008-09 : 137

2017-18 : 272

4 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(1) હિસાબી નીતિઓનું પ્રગટીકરણ (હિસાબી ધોરણ-1)

(2) માલ અને સેવા કરભારણનો આધાર અને GSTમાં સમાવિષ્ટ અને અસમાવિષ્ટ કરવેરાની યાદી.

(3) નુકસાન માંડી વાળવું અને આગળ ખેંચી જવાતી જોગવાઈઓ

(4) ઘસારાનાં હિસાબો (હિસાબી ધોરણ-6)

ENGLISH VERSION

Instructions :

(1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.

(2) Right side indicate full marks of the question.

(3) Show the necessary calculation as a part of answer.

1 Give the answer as per instruction :

(a) Give the definition as per GST Act : Supply and mixed supply.

(b) Show the prior period items as per AS-5.

(c) Following are the particulars of assets included in a block of assets having 15% rate of depreciation.

Assets	Date of Purchase	Date put to use	W.D.V. 1.4.2017 Rs.	Cost Rs.
Plant A	2008	2008	2,40,000	-
Plant B	2009	2010	1,80,000	
Plant C	2009	2009	60,000	-
Plant D	28-2-2017	25-4-2017	-	80,000
Plant E	10-5-2017	10-12-2017	-	2,00,000
Plant F	10-10-2017	13-4-2018	-	3,00,000